

OBSAH

ÚVOD	7
Léčivé rostliny v lidové tradici	9
Léčivé rostliny v lékařství	10
Sběr léčivých rostlin	11
Sbírání rostlin pro výkup	12
Sušení a ošetřování drog	12
Zpracování drog pro domácí použití	13
Zelenina a koření jsou léčivé rostliny	13
Nebezpečí při domáckém použití léčivých rostlin	15
Jedovaté léčivé rostliny	21
Léčivé rostliny je nutno chránit	22
Seznam rostlin používaných v lidovém léčitelství při některých potížích	23
Kalendář sběru léčivých rostlin	23
1. Podběl léčivý (<i>Tussilago farfara</i> L.)	25
2. Jaterník podléška (<i>Hepatica nobilis</i> Mill.)	27
3. Kopytník evropský (<i>Asarum europaeum</i> L.)	27
4. Prvosenka vyšší (<i>Primula elatior</i> (L. Hill.)	28
Prvosenka jarní (<i>Primula veris</i> L.)	29
5. Devěsíl lékařský (<i>Petasites hybridus</i> [L.] Geartn., Mey et Scherb.)	30
6. Přeslička rolní (<i>Equisetum arvense</i> L.)	32
7. Hlaváček jarní (<i>Adonis vernalis</i> L.)	34
8. Viola vonná (<i>Viola odorata</i> L.)	35
9. Plicník lékařský (<i>Pulmonaria officinalis</i> L.)	37
10. Trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i> L.)	38
11. Vlačšovičnick většší (<i>Chelidonium majus</i> L.)	40
12. Borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>)	41
13. Jalovec obecný (<i>Juniperus communis</i> L.)	42

14. Bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i> Roth.)	44
15. Smetanka lékařská (<i>Taraxacum officinale</i> L.)	45
16. Bez hroznatý (červený) (<i>Sambucus racemosa</i> L.)	47
17. Bez černý (<i>Sambucus nigra</i> L.)	48
18. Hloh jednosemenný (<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.)	49
Hloh kališný (<i>Crataegus calycina</i> Peter.)	51
Hloh křivolaký (<i>Crataegus curvisepala</i> Lindm.)	51
Hloh obecný (<i>Crataegus oxyacantha</i> L.)	51
Hloh Palmstruchův (<i>Crataegus palmstruchii</i> Lindm.)	51
Hloh černý (<i>Crataegus nigra</i> Waldst. et Kitt.)	52
Hloh pětisemenný (<i>Crataegus calciphila</i> Hrabětová)	52
19. Jeřáb obecný (<i>Sorbus aucuparia</i> L.)	53
20. Jírovec maďal (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.)	54
21. Vachta třílistá (<i>Menyanthes trifoliata</i> L.)	56
22. Hluchavka bílá (<i>Lamium album</i> L.)	57
23a. Mateřídouška tymián (<i>Thymus vulgaris</i> L.)	58
23b. Mateřídouška panonská (<i>Thymus pannonicus</i> All.)	60
23c. Mateřídouška olýsalá (<i>Thymus glabrescens</i> Willd.)	61
23d. Mateřídouška polejovitá (<i>Thymus pulegioides</i> L.)	61
23e. Mateřídouška časná (<i>Thymus praecox</i> Opiz)	62
24. Průtržník lysý (<i>Herniaria glabra</i> L.)	65
25. Šalvěj lékařská (<i>Salvia officinalis</i> L.)	66
26. Kozlík lékařský (<i>Valeriana officinalis</i> L.)	68
27a. Lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.)	75
27b. Lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	75
27c. Lípa zelená (<i>Tilia euchlora</i> Koch.)	76
28. Puškvorec obecný (<i>Acorus calamus</i> L.)	77
29. Len užitkový (<i>Linum usitatissimum</i> L.)	80
30. Mák setý (<i>Papaver somniferum</i> L.)	83
31. Mák vlčí (<i>Papaver rhoeas</i> L.)	85
32. Zemědým lékařský (<i>Fumaria officinalis</i> L.)	86
33. Mařinka vonná (<i>Asperula odorata</i> L.)	89
34. Rosnatka okrouhlostá (<i>Drosera rotundifolia</i> L.)	91
35. Reveň lékařská (<i>Rheum officinale</i> Baillon)	94
36. Pivoňka lékařská (<i>Paeonia officinalis</i> L.)	96
37. Brusnice borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i> L.)	97
38. Brusnice brusinka (<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.)	99

39. Dobromysl obecná (<i>Origanum vulgare</i> L.)	100
Majoránka zahradní (<i>Majorana hortensis</i> Moench)	101
40. Rozrazil lékařský (<i>Veronica officinalis</i> L.)	103
41. Zeměžluč menší (<i>Centaurium minus</i> Moench)	104
42. Oměj šalamounek (<i>Aconitum callibotryon</i> Reichenb.)	105
43. Fazol šarlatový (<i>Phaseolus coccineus</i> L.)	108
44. Prha arnika (<i>Arnica montana</i> L.)	109
45a. Andělíka lékařská (<i>Archangelica officinalis</i> [Moench] Hoffm.)	111
45b. Děhel lesní (<i>Angelica sylvestris</i> L.)	119
46. Sléz lesní (<i>Malva sylvestris</i> L.)	115
47. Proskurník lékařský (<i>Althaea officinalis</i> L.)	117
48. Křen selský (<i>Armoracia lapathifolia</i> Usteri)	113
49. Krušina olšová (<i>Frangula alnus</i> Mill.)	120
50. Libeček lékařský (<i>Levisticum officinale</i> Koch)	122
51. Buřina srdečník (<i>Leonurus cardiaca</i> L.)	124
52. Kostival lékařský (<i>Symphytum officinale</i> L.)	125
53. Třezalka skvrnitá (<i>Hypericum maculatum</i> Crantz.)	126
54a. Bedrník obecný (<i>Pimpinella saxifraga</i> L.)	129
54b. Bedrník větší (<i>Pimpinella major</i> [L.] Huds.)	132
55. Mochna nátržník (<i>Potentilla erecta</i> [L.] Rauschel)	132
56. Řebříček obecný (<i>Achillea millefolium</i> L.)	133
57. Měsíček zahradní (<i>Calendula officinalis</i> L.)	139
58. Mydlice lékařská (<i>Saponaria officinalis</i> L.)	141
59. Divizna malokvětá (<i>Verbascum thapsus</i> L.)	142
60. Jitrocel kopinatý (<i>Plantago lanceolata</i> L.)	144
61. Rdesno hadí kořen (<i>Polygonum bistorta</i> L.)	145
62. Rdesno ptačí — truskavec (<i>Polygonum aviculare</i> L.)	147
63. Rdesno blešník (<i>Polygonum lapathifolium</i> L.)	148
64. Celík zlatobýl (<i>Solidago virgaurea</i> L.)	150
65. Vrbka úzkolistá (<i>Chamenerion angustifolium</i> [L.] Scop.)	151
66. Náprstník červený (<i>Digitalis purpurea</i> L.)	152
67. Kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i> L.)	153
68. Heřmáněk pravý (<i>Matricaria chamomilla</i> L.)	155
69. Heřmáněk terčovitý (<i>Matricaria matricarioides</i> [Less.] Porter)	156
70. Tužebník jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i> Maxim.)	157
71. Krvavec toten (toten lékařský) (<i>Sanguisorba officinalis</i> L.)	158

72. Lékořice lysá (<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.)	159
73. Řepík vonný (<i>Agrimonia procera</i> Wallr.)	160
74. Jablečník obecný (<i>Marrubium vulgare</i> L.)	165
Meduňka lékařská (<i>Mellisa officinalis</i> L.)	167
75a. Máta peprná (<i>Mentha</i> × <i>piperita</i> Hudson)	169
76. Lopuch plstnatý (<i>Arctium tomentosum</i> Mill.)	171
77a. Světlík tuhý (<i>Euphrasia stricta</i> D. Wolff)	174
77b. Světlík lékařský (<i>Euphrasia rostkoviana</i> Hayne)	174
78a. Pelyněk pravý (<i>Artemisia absinthium</i> L.)	175
78b. Pelyněk černobýl (<i>Artemisia vulgaris</i> L.)	177
79. Chmel otáčivý (<i>Humulus lupulus</i> L.)	178
80. Jmelí borové (<i>Viscum laxum</i> Boiss. et Reut ssp. <i>laxum</i>)	180
Seznam použité literatury	183